

Володимир ТИМОФЄЄВ,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Дмитро САЛЬНІКОВ,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Превенція, як важливий напрям діяльності поліції, набуває особливого значення в сучасних умовах. Закон України «Про Національну поліцію» визначає превентивну та профілактичну діяльність як одну з основних функцій поліції, спрямовану на забезпечення публічної безпеки та порядку, безпеки дорожнього руху та інших аспектів громадського життя. Превентивна діяльність поліції передбачає систему взаємоузгоджених, цілеспрямованих заходів та дій, спрямованих на запобігання різного роду відхиленням та девіантній поведінці у суспільстві. Це охоплює не лише реагування на події, але й активне запобігання їх виникненню [1, с. 8].

У минулому превентивна діяльність поліції відбувалася в стабільних умовах, коли соціально-економічний фон був відносно прогнозованим і контрольованим. Однак сучасна ситуація, зокрема воєнні конфлікти, міграційні потоки, збільшення кількості зброї в цивільному обігу та інші фактори, створюють нові виклики для превентивної діяльності поліції. Зміни в тенденціях протиправної активності, активізація громадянського руху та інші чинники вимагають перегляду та вдосконалення підходів до превентивної діяльності поліції. На сучасному етапі важливо активно реагувати на зміни в суспільстві та вчасно адаптувати стратегії і тактики поліції для забезпечення ефективності превентивних заходів [2, с. 15].

Поліцейські сектору превенції в умовах дії правового режиму воєнного стану стикаються з проявами домашнього насильства серед осіб, які тимчасово переміщені або тікають від війни. Необхідність ефективної протидії таким проявам окреслила особливості підготовки поліцейських цього підрозділу. Наразі нагальною є потреба у відпрацюванні та отриманні практичних навичок поліцейськими для роботи з сім'ями на блокпостах та інших контрольних пунктах. Особливо з сім'ями, які залишилися без власних домівок, пережили обстріли та не розуміли що їм робити далі [3-4].

Для забезпечення ефективності превентивної діяльності поліції в умовах війни та післявоєнного відновлення безпеки та порядку необхідно здійснити комплекс заходів, як-от:

1. Розробка концептуальних засад. Спеціально розроблені концептуальні засади мають визначити принципи, завдання та напрями превентивної діяльності поліції в період воєнного часу та на етапі післявоєнного відновлення порядку в державі;

2. Підвищення ефективності взаємодії. Необхідно вдосконалити механізми взаємодії поліції з іншими органами влади та громадськістю під час дії воєнного стану. Особлива увага має бути приділена співпраці поліції з місцевими органами влади на деокупованих територіях;

3. Профілактика кримінальної активності. Важливо посилити превентивну роботу з криміналітетом та маргіналізованими верствами населення. Це допоможе не лише у запобіганні злочинів, але й у протидії дестабілізаційним факторам у суспільстві;

4. Профілактика насильства в сім'ї. Оскільки сімейне насильство стає більш актуальним у воєнний період, поліція повинна активізувати роботу з протидії цьому явищу на територіях з активними бойовими діями;

5. Профілактика дитячої бездоглядності. Важливо активізувати превентивну діяльність, спрямовану на запобігання дитячій бездоглядності та безпритульності;

6. Протидія шахрайству. Посилення профілактики шахрайства, зокрема в Інтернеті, є необхідною умовою для запобігання злочинним діям та збереження громадської безпеки;

7. Підвищення ефективності контролю за обігом зброї. Ухвалення законодавства, що регулює обіг цивільної вогнепальної зброї, сприятиме зменшенню порушень у цій сфері та забезпечить безпеку громадян [1, с. 8].

У період війни Національна поліція України стикається з низкою складних викликів, які виявляються як у загостренні та активізації вже існуючих проблемних ситуацій, так і в появі нових проблем, на які раніше не було спрямовано належної уваги [5, с. 4].

Відповідну увагу слід приділити системі органів поліції, яка здатна досить гідно відповісти на ці виклики та дієво протистояти їм. Проте існують серйозні прогалини в роботі поліції, які потребують негайного врегулювання.

По-перше, важливо відзначити проблеми у превентивній роботі в секторі ювенальної превенції. У воєнний період збільшується кількість дітей, які опиняються у складних життєвих обставинах та стикаються зі збройним конфліктом. Належна превентивна діяльність в цій сфері зможе допомогти попередити залучення молоді до злочинності та розробити ефективні соціальні програми.

По-друге, існують проблеми у захисті прав біженців та незахищених категорій населення. В умовах дії правового режиму воєнного стану багато людей втрачають свої домівки та стикаються з загрозою насильства та переслідувань. Необхідно забезпечити ефективний механізм захисту їхніх прав та надати належну підтримку.

Таким чином, доходимо висновку, що превентивна робота поліції в умовах сьогодення потребує достатньої кваліфікації від правоохоронців. Проблемні питання самі собою не вирішаться, а отже, потрібно виробити системний підхід до їх вирішення для подолання перешкод у налагодженні взаєморозуміння з іншими підрозділами та службами під час надання необхідної допомоги українському суспільству.

Список використаних джерел:

1. Джафарова О. В. Національна поліція України як провідний суб'єкт здійснення превентивної діяльності. *Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ)*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 лист. 2020 р.). Харків, 2020. С. 176-178.
2. Кудря В. О., Лабунь А. В., Радзівон С. М. та ін. Організація роботи підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: навч. посібник. К. : Освіта України, 2017. 246 с.
3. Тінін Д., Тимофєєв В. Необхідність та способи покращення психологічних знань поліцейських сектору превенції для роботи з дітьми, які постраждали внаслідок домашнього насильства. *Стратегічні напрямки розвитку науки: фактори впливу та взаємодії*: матер. III Міжнар. наук. конф. (м. Тернопіль, 27 жовтня 2023 р.). Тернопіль, 2023. С. 88-90. URL : <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/778>.
4. Тінін Д., Тимофєєв В. Важливість підготовки поліцейських до несення служби в критичних ситуаціях в умовах воєнного стану. *The process and dynamics of the scientific path*: III International Scientific and Theoretical Conference (Athens, Greece, June 16, 2023). Athens, Greece, 2023. Pp. 75-77. URL : <https://previous.scientia.report/index.php/archive/article/view/1037>.
5. Булатін Д. О. Поняття «превенція» і «превентивна діяльність» в адміністративно-правовому аспекті. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2018. Вип. 1. С. 15-22.

Володимир ТИМОФЄЄВ,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Михайло КУЦІЙ,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДЛЯ ВІДВЕРНЕННЯ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ В КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ

Сучасні виклики, пов'язані з воєнним станом на території нашої держави, вимагають від поліцейських високого рівня професійної майстерності та підготовки. Національна поліція України виконує важливу роль у забезпеченні правопорядку та безпеки в державі. З початком воєнних